

SISTE NYTT

Freddag, den 23. februar 1945.

Nr. 46.

2. årg.

V V V V V o V

London, 22.2.1945, kl. 18:30.

VEST. Britiske og kanadiske tropper står i heftige kamper ved inngangen til Kalkar. Nord for byen er allierte fallskjermtropper trængt inn i Neuland. Ved Maas har tyskerne satt inn kraftige motangrep, og de allierte har oppgitt noe terreng. På vestbredden av Saar har 3. amerikanske armé nå renest Saarburg for tyskere. Sør for byen har amerikanerne etablert et brohode på Saars østbredd og er nord for byen trængt fram. I et punkt like ved det sted hvor Saar og Mosel flyter sammen sør for Völpel. Siden i går nattes har 3. armé tatt 23 byer, og det ser ut til at den tyske motstand mellom Saar og Mosel holder på å bryte sammen.

LUFTKRIGEN. Den voldelige luftoffensiv fra vest og sør fortsetter. I går angrep 1.200 tunge amerikanske bombefly, ledsaget av 700 jagere, Nürberg for annen dag på rad. 3.000 tonn bomber ble kastet, og det ble gjort stor skade på Mann tankfabrikk og verkstedene til Siemens-Schuckertkønsarnet. I natt angrep 1.100 tunge britiske bombefly mål i Worms og Duisburg etter å ha bombet Dortmund 24 timer tidligere. Berlin ble angrepet 2 ganger i natt og også mål i Bremen. For 9. dag på rad angrep fly fra Italia mål i Wienområdet. I dag har en meget stor styrke amerikanske fly rettet krigens hittil største angrep mot Tysklands transportsystem. I operasjo-

nene deltok 2.200 amerikanske fly, og av denne styrke var 1.400 tunge bombefly. Over 14.000 bomber à 250 kg. ble kastet. I løpet av de siste 7 dager har 10.000 allierte bombefly vært over tyske mål. Dette tall er ikke tatt med Mosquitoene. **ØST.** I Øst-Preussen forsøker den tyske garnison i Königsberg å bryte ut i retning av Pillau og har herunder tatt tilbake noen landsbyer.

Marsjal Rokossowskys arméer som nå blir støttet av store flystyrker, presser videre fram mot Danzig, og hans mest framskutte avdelinger står ca. 50 km. fra byen. I går ble byen Czersk på jernbanen mellom Schneidemühl og Danzig inntatt.

Marsjal Konjovs styrken forsterker sine angrep langs Neisse mellom Göben og Görlitz og har lagt byene Forst og Guben under sterk artilleriild. Russiske styrker fortsetter sin framrykking mot Fürsténberg 30 km. sør for Frankfurt a.d.O. Byen Priebus ved Neisse, 30 km. nord for Görlitz, ble tatt i går.

DET FJERNE ØSTEN. Det meldes i dag om fortsatt amerikansk framgang på Iwojima etter at en del japanske motangrep midt på øya er slått tilbake. Amerikanerne har nå 1/3 av Iwojima i sin besittelse. Motojima flyplass, som er inntatt, er stor nok til at B-29-fly kan bruke den. Japanske flyangrep på den amerikanske flåten utenfor øya har gjort en del skade.

-- V --

London, 23.2.1945, kl. 6:30.

VEST. De britisk-amerikanske troppers framgang mellom Mos og Rhinen fortsetter jevnt, og vegen mellom Goeh og Kalkar er overskredet på 3 steder. 3. amerikanske armé har nå ryddet trekanten mellom Saar og Mosel for tyskere. Saar er overskredet på et sted til, og amerikanerne står nå 10 km. fra Trier. Nord for Trier er avstanden mellom de amerikanske styrker bare 12 km. **LUFTKRIGEN.** Britiske Mosquitos har igjen rettet voldelige angrep mot Berlin. 1.000

utfall er blitt rettet mot jernbanemål i Nord-Italia. **ØST.** I Øst-Preussen har tyskerne gjort kraftige motangrep, og russerne har måtte trekke seg noe tilbake. Samtidig har russerne vunnet nytt terreng sør for Königsberg og har inntatt Zinten. I Sør-Brandenburg er elven Neisse nådd på bred front, og russerne nærmer seg Guben og står snaut 3 km. fra byen. **DEN RØDE HÅRS** 26-års dag feires i dag. I anledning skal 20 kanonsalver avfyres i 1

HJEMMESTYRKENES OPPGAVER.

De norske hjemmestyrkene har i alle disse krigsårene ført sin kamp mot okkupasjonsmakten uten å lage noen reklame for sin virksomhet. Den første tiden var proget av oppbyggingen av organisasjonen og arbeidet med å skaffe pålitelige meldinger om tyskernes militære forhold her i landet og sende dem over til forsvarets overkommando. Det var først i 1944 at kjennskapet til deres virksomhet ble alminnelig ved de strålende aksjoner sabotørene utførte.

Dette henger nøye sammen med utviklingen av kampen i Europa forøvrig. Gjennom lengre tid hadde de norske organisasjonene stått klar til å begynne sabotasjen. Men tiden var ikke inne. Det allierte flyvåpen hamret stadig løs på de krigsviktige bedriftene og oljesentrene i de tysk-kontrollerte områdene på kontinentet, men tyskerne greide stadig å bygge opp igjen det som ble ødelagt og få produksjonen i gang igjen. Dessuten kunne Tyskland skaffe seg forsyninger av viktige varer fra nøytrale land som f.eks. Sveits og Sverige. Dette gjorde at de tyske lagrene i Norge hadde liten betydning, særlig da det ikke foregikk kamp-handlinger på nordfronten.

I løpet av 1944 endret dette forhold seg. Den allierte bombingene hadde da lammet store deler av den tyske krigsindustrien. Særlig hardt rammet var kulelagerfabrikker og oljelagre, oljefelter, raffinorer og fabrikker for framstilling av syntetisk olje. Da de nøytrale land i fjor stanset all eksport av krigsmateriell til Tyskland og tyskerne mistet oljefeltene i Romania og også en del felter i Polen, var derfor lagrene i Norge ikke lenger "en pølse i slaktetiden", men av avgjørende betydning for tyskerne. I tillegg til dette kom kampene i Nord-Norge og at tyskerne ønsket å overføre en del av treppene i Norge til Tyskland.

Ordren om sabotasjeaksjoner mot de tyske lagrene og krigsindustrien i Norge ble gitt, og sabotørene tok fatt på sitt arbeid. I første omgang gikk det ut over lagrene av flytende drivstoff. Sabotørenes første dåd var tømningen av bensinlagrene langs Bergensbanen i begynnelsen av august, og snart fulgte ødeleggelsen av tyske olje- og bensinlagre slag i slag.

Disse aksjoner har siden fortsatt og kulminerte i den glimrende utførte aksjonen mot Shelle lagerbygning i Schwensensgt. 3, hvor 320 tonn olje, dvs. 360.000 liter, ble

ødelagt. Denne aksjon er den mest vellykkede som er foretatt mot oljelagre av HS. Dessverre gikk det en del norske verdier tapt på grunn av at tyskerne lagrer krigsmateriell inne i tettbebyggelsen uten hensyn til sivilbefolkningen. Når vi imidlertid vet at hver liter olje som blir ødelagt etter Eisenhowers utsagn betyr at krigen blir forkortet med 1 sekund, så må selv da det direkte går ut over, være enig i at aksjonen måtte foretas selv om langt større verdier skulle gå tapt. Parallelt med disse aksjonene gikk ødeleggelsen av tyske reparasjonsversteder for fly og biler og viktige tyske fabrikker i Norge.

Kulelagersituasjonen for tyskerne ble stadig mer prekær, og da de la planer om å healeglegge SKF's lager i Kongensgate, ble dette sprunget i luften den 26/11.1944, og senere fulgte meldingene tett på hverandre om at kulelagre var fjernet fra krigsviktige bedrifter som derved måtte stanse.

For hver gang har vi måttet beundre det planleggende arbeid som er utført for aksjonen, og den hensynsfullhet sabotørene er gått fram med. Aksjonen mot Raufoss Ammunisjonsfabrikker viser fullt ut hvilken betydning deres arbeid har hatt. Allied Headquarter hadde bestemt at det skulle foretas et flyangrep mot fabrikken, og dette ville kunne føre til at store norske verdier og mange menneskelig gikk tapt. HS ble etter alvorlige overveielser overlatt oppgaven, og sabotørene foretok en aksjon mot en transformatorstasjon ved Minnesund, og Raufoss ble stanset uten andre tap enn transformatorstasjonen.

Tyskerne søker nå med alle midler å avverte sabotørene og viker ikke tilbake for å forta sprengninger for egen regning, hvilket vi forøvrig alt tidligere har hatt anledning til å konstatere, f.eks. ved brannen i Aulaaen. Alt som kan skade sabotørene, utnyttes i propagandaen, og dessverre har tyskerne til dels hatt hell med seg. Vi har lett for å glemme at Norge er i krig med Tyskland og at dette krever at hele befolkningen er villig til å bære de byrder som kampen fører med seg. Det kreves i dag av oss at alle gjør sin plikt, hver på sin plass, og i hvert fall ikke legger hindringer i veien for HS eller søke å splitte fronten ved å komme med uberettiget kritikk mot deres arbeid.